

М. Д. Тронько

Комісаренко Василь Павлович

КОМІСАРЕНКО Василь Павлович (01(14). 01. 1907, с. Черняхів, нині Кагарлиц. р-ну Київ. обл. – 07. 04. 1993, Київ) – патофізіолог, лікар-ендокринолог. Батько [Ігоря](#) та [Сергія Комісаренків](#). Доктор медичних наук (1941), професор (1942), академік АНУ (1951). Заслужений діяч науки УРСР (1960). Державна премія УРСР у галузі науки і техніки (1976). Премія ім. О. Богомольця АН УРСР (1961). Державні нагороди СРСР. Закін. Харків. мед. інститут (1932). Відтоді працював у Всеукр. інституті ендокринології й органотерапії (нині Інститут проблем ендокрин. патології НАМНУ, Харків): 1935–40 – директор; від 1940 – зав. лаб. експерим. ендокринології Інституту фізіології АН УРСР (Київ); 1965 заснував і до 1986 очолював Київ. НДІ ендокринології та обміну речовин (нині Інститут ендокринології та обміну речовин ім. К. НАМНУ); водночас 1945–49 – професор кафедри патол. фізіології Київ. інституту удосконалення лікарів; 1950–54 – зав. однойм. каф. Київ. мед. інституту. Заст. Наркома охорони здоров'я УРСР (1940–43). Голова правління Всесоюз. (від 1962) та Укр. (від 1965) наук. т-в ендокринологів, Товариства для поширення політ. та наук. знань УРСР (1948–54). Голова Укр. комітету захисту миру (1960–75). У 1996 НАНУ заснувала премію ім. К. Вивчав механізм дії гормонів на субклітин. та молекуляр. рівнях, патогенез цукр. діабету та проблеми його лікування. Довів, що причиною інсулін. судорог і коми є не лише гіпоглікемія, а й гіпоксія нерв. клітин мозку. Обґрунтував роль гормонів кори наднирк. залоз у регуляції кровообігу та їхній вплив на кров'яний тиск. Під його керівництвом розроблено гормонал. препарати «Кортикотонін», «Спленін».

Основні праці

О патогенезе «инсулинового шока». Уфа, 1943; Введение в клинику заболеваний желез внутренней секреции. К., 1950; Гормоны коры надпочечников и их роль в физиологических и патологических процессах организма. К., 1956; Спленин. К., 1961; Гипофиз – кора надпочечников. К., 1964; Ингибиторы функции надпочечных желез. К., 1972; Молекулярные механизмы действия стероидных гормонов. К., 1986 (співавт.).

Рекомендована література

1. Калита В. След, оставленный в жизни. Посвящается академику В. П. Комиссаренко // Здоров'я України. 2006. № 1–2;
2. В. П. Комісаренко: життєвий і творчий шлях. До 100-річчя від дня народження. К., 2007.

Бібліографічний опис:

Комісаренко Василь Павлович / М. Д. Тронько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4336>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).